Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

1. II. Dünya Savaşı’nın başlangıç ve bitiş yılları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) 1914-1918

B) 1929-1933

C) 1936-1939

D) 1939-1945

E) 1945-1950

Avrupa’da savaş genişlerken Türkiye, güvenlik dengesini korumaya çalıştı; savaşın sona ermesiyle birlikte yeni uluslararası düzenin içinde yer almak için diplomatik temaslarını artırdı. Bu ortamda Ankara yönetimi, yalnız bölgesel bir aktör olmadığını gösterecek adımlar da attı.

2. Bu anlatı doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Türkiye, savaşın başlangıcında tarafsız kalmıştır.

B) Türkiye, savaş sonrasında uluslararası örgütlenmede yer alma eğilimi göstermiştir.

C) Türkiye, savaşın Avrupa dışındaki aşamalarında belirleyici rol üstlenmiştir.

D) Türkiye, savaş nedeniyle uluslararası ilişkilerini tamamen kesmiştir.

E) Türkiye, savaş sonunda yalnızca askerî ittifaklara yönelmiştir.

Savaşın sona ermesiyle birlikte uluslararası barış düzeni yeniden kuruldu. Türkiye de yeni kurulan küresel örgütlenmenin dışında kalmadı ve diplomatik varlığını bu çerçevede güçlendirdi. Bu adım, ülkenin savaş sonrası dünyada yalnızca bölgesel bir siyaset izlemediğini gösterdi.

3. Bu paragrafta sözü edilen durum aşağıdakilerden hangisini destekler?

A) Türkiye’nin savaşlar arasında diplomatik yalnızlığa çekildiğini

B) Türkiye’nin yeni uluslararası düzenin kurucu unsurlarından biri olduğunu

C) Türkiye’nin savaş sonrasında bütün antlaşmaları reddettiğini

D) Türkiye’nin yalnız askerî başarılarla meşruiyet kazandığını

E) Türkiye’nin uluslararası örgütlere katılımı geçici bir zorunluluk olduğunu

4. "Polonya topraklarında başlayan askerî harekât, iki büyük Batılı devleti harekete geçirdi; ancak ilk silahlar yalnızca iki gün sonra konuştu." Bu alıntıda sözü edilen iki büyük Batılı devletin Almanya'ya savaş ilan ettiği tarih aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1 Eylül 1939

B) 3 Eylül 1939

C) 17 Eylül 1939

D) 22 Haziran 1941

E) 8 Mayıs 1945

5. İkinci Dünya Savaşı'nın son dönemine ait aşağıdaki tarih-olay eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) 22 Haziran 1941 — Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırarak Doğu Cephesi'ni açması

B) 6 Ağustos 1945 — ABD'nin Hiroşima'ya ilk atom bombasını atması

C) 9 Ağustos 1945 — ABD'nin Nagazaki'ye atom bombasını atması

D) 8 Mayıs 1945 — Almanya'nın koşulsuz teslim olması

E) 9 Ağustos 1945 — Almanya'nın Avrupa'daki son direnişini sona erdirmesi

6. 1 Eylül 1939'da Polonya'ya saldırılmasıyla başlatılan, Müttefikler ve Mihver adıyla iki karşıt askerî blok etrafında şekillenen büyük küresel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Dünya Savaşı

B) II. Dünya Savaşı

C) Kore Savaşı

D) Soğuk Savaş

E) Vietnam Savaşı

7. Almanya, 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırarak Doğu Cephesi'ni açmış; ancak 8 Mayıs 1945'te koşulsuz teslim olmak zorunda kalmıştır. Buna göre bu iki tarihsel olgu birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Almanya'nın Doğu Cephesi'ni açması, savaşın kısa sürede sona ermesini sağlamıştır.

B) Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırması, tek cephe üzerinde askerî yoğunlaşmayı kolaylaştırmıştır.

C) Almanya'nın Doğu Cephesi'ni açmasından teslimiyetine kadar yaklaşık dört yıl geçtiği görülmektedir.

D) Almanya'nın Polonya'yı işgali ile Sovyetler Birliği'ne saldırısı aynı yıl gerçekleşmiştir.

E) Almanya'nın teslimiyeti, ABD'nin atom bombası kullanımından sonra gerçekleşmiştir.

I. Almanya'nın 8 Mayıs 1945'te koşulsuz teslim olması II. Almanya'nın 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırarak Doğu Cephesi'ni açması III. ABD'nin 6 Ağustos 1945'te Hiroşima'ya ilk atom bombasını atması

8. Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Avrupa'da savaşın sona ermesinden sonra gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

9. 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne yöneltilen saldırıyla Doğu Cephesi'nin açılması olayını gerçekleştiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Almanya

B) İtalya

C) Japonya

D) Birleşik Krallık

E) Fransa

1 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla savaş başlamış, 3 Eylül 1939'da Birleşik Krallık ve Fransa Almanya'ya savaş ilan etmiştir. Daha sonra 22 Haziran 1941'de Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırmasıyla Doğu Cephesi açılmıştır.

10. Buna göre II. Dünya Savaşı'nın kısa sürede farklı devletleri içine alan geniş bir çatışmaya dönüştüğü söylenebilir mi?

A) Savaşın ilk safhasında Avrupa'daki askerî ve siyasî gerilimin hızla genişlediği söylenebilir.

B) Savaşın başlangıcında yalnızca Almanya ile Polonya arasında sınırlı kaldığı söylenebilir.

C) Doğu Cephesi'nin açılmasıyla savaşın coğrafi kapsamının daraldığı söylenebilir.

D) Birleşik Krallık ve Fransa'nın tutumunun savaşın yayılmasında hiçbir etkisinin olmadığı söylenebilir.

E) 22 Haziran 1941'den önce savaşta karşıt bloklaşmanın hiç oluşmadığı söylenebilir.

Cevap Anahtarı

1. D	2. B	3. B	4. B	5. E
6. B	7. C	8. C	9. A	10. A

Çözümler

1. II. Dünya Savaşı 1939 yılında başlamış, 1945 yılında sona ermiştir.

2. Metin, savaşın bitiminden sonra Türkiye'nin yeni uluslararası düzende yer alma arayışını vurgular; bu, diplomatik ve kurumsal katılım eğilimine işaret eder. Bunu en iyi B seçeneği karşılar. A, metinde yer almayan tarafsızlık iddiasını ekler. D ve E ise anlatının gösterdiği dışa açılma yönüyle çelişir. C de metnin kapsamını aşarak belirleyici rol gibi desteklenmeyen bir sonuç kurar.

3. Paragraf, Türkiye'nin yeni kurulan küresel örgütlenmenin dışında kalmadığını ve diplomatik varlığını güçlendirdiğini söylüyor. Bu, ülkenin yeni düzenin kurucu unsurlarından biri olduğunu destekler. A ve C metindeki açık yönelimle çelişir. D, diplomatik boyutu görmezden gelir; E ise geçicilik iddiasını metne dayandırmaz. Bu nedenle en uygun çıkarım B'dir.

4. Almanya'nın Polonya'yı işgali 1 Eylül 1939'da başlamıştır. Alıntıdaki 'iki gün sonra' ifadesi bu tarihten iki gün sonraya, yani 3 Eylül 1939'a işaret eder. Bu tarihte Birleşik Krallık ve Fransa, Almanya'ya savaş ilan etmiştir. A şıkkı (1 Eylül 1939) Polonya işgalinin başlangıcıdır, savaş ilanının değil; bu nedenle en güçlü çeldiricidir. D şıkkı (22 Haziran 1941) Doğu Cephesi'nin açıldığı tarihtir; E şıkkı (8 Mayıs 1945) ise Almanya'nın teslim tarihidir.

5. E şıkkında '9 Ağustos 1945' tarihi Almanya'nın teslimiyetiyle ilişkilendirilmiştir; oysa Almanya 8 Mayıs 1945'te koşulsuz teslim olmuştur. 9 Ağustos 1945, ABD'nin Nagazaki'ye atom bombası attığı tarihtir. C şıkkı aynı tarihi (9 Ağustos 1945) doğru olayyla (Nagazaki) eşleştirdiği için geçerlidir. E şıkkı bilinçli bir tarih-olay bulaştırma tuzağı içermekte olup Nagazaki bombalamasının tarihi yanlış bir olaya (Almanya'nın teslimiyetine) bağlanmıştır. A ve D şıkları da kaynaklardaki bilgilerle birebir örtüşmektedir.

6. Doğru cevap B'dir. 1 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırması, II. Dünya Savaşı'nın başlangıcı kabul edilir; ayrıca savaşta Müttefikler ve Mihver adlı iki karşıt blok vardır. En güçlü çeldirici A'dır; çünkü o da bir dünya savaşıdır, ancak başlangıç tarihi ve blok adları bu sorudaki somut ipuçlarıyla örtüşmez.

7. 22 Haziran 1941'den 8 Mayıs 1945'e kadar geçen süre, yaklaşık 3 yıl 10,5 aydır; bu da 'yaklaşık dört yıl' ifadesiyle örtüşmektedir. Şık A yanlıştır; Doğu Cephesi'nin açılması savaşı kısaltmamış, aksine uzatmıştır. Şık B yanlıştır; Doğu Cephesi'ni açmak Almanya'nın çok cephede çarpışmasına yol açmış, tek cephede yoğunlaşmayı zorlaştırmıştır. Şık D yanlıştır; Polonya işgali 1939'da, Sovyetler Birliği'ne saldırı 1941'de gerçekleşmiştir — farklı yıllar. Şık E kısmen doğru görünse de kaynaklardaki olgulardan doğrudan çıkarılamaz; Almanya'nın teslimiyeti 8 Mayıs 1945'te, ilk atom bombası ise 6 Ağustos 1945'te atılmıştır, dolayısıyla teslim atom bombasından önce gerçekleşmiştir ve bu şık kesinlikle yanlıştır. Doğru çıkarım yalnızca C'dir.

8. Avrupa'da savaşın sona erişi, Almanya'nın 8 Mayıs 1945'te koşulsuz teslim olmasıyla ilişkilidir. Buna göre III numaralı gelişme bu tarihten sonradır. II numaralı gelişme 22 Haziran 1941'de gerçekleştiği için daha erkendir; I ise sona eriş tarihinin kendisidir, sonrası değildir.

9. Doğru cevap Almanya'dır; onaylı kaynaklarda 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırarak Doğu Cephesi'ni açan devletin Almanya olduğu açık biçimde verilir. En güçlü çeldirici Japonya'dır; II. Dünya Savaşı'nın önemli Mihver devletlerinden biri olsa da Doğu Cephesi'ni açan taraf değildir.

10. Doğru cevap A'dır. Verilen somut tarihler, savaşın 1 Eylül 1939'daki saldırıdan hemen sonra 3 Eylül 1939'da başka büyük devletleri de içine aldığını, 22 Haziran 1941'de ise yeni bir cephe açılarak daha da genişlediğini göstermektedir. B seçeneği kapsamı aşırı daraltır. En güçlü çeldirici E'dir; çünkü karşıt bloklar savaşta vardır, ancak verilen akıştan 'hiç oluşmadığı' sonucu çıkarılamaz ve bu ifade aşırı genellemedir.